

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. шваб. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:

Місячно	5-00 зок.
Чвертьрічне	15-00 "
Піврічне	30-00 "
Річно	60-00 "

А ГРАНИЦЮ: В Америці 1 долар
равний, Італії, Бельгії 20 фр., Фран-
ції 750 зок., Німеччині 750 зок.,
Нідерландів 3 нл. фр., Чехослова-
чії 30 ч. к., Румунії 150 лей, Бол-
гарії 750 зок., Австрії 750 зок.

Залив адреса 1 зок.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

Після льосування "Діла"

Адміністрація „Діла“ прохає власників виграних премій
зголоситись по їх відбір.

Масові арештування у Галичині.

У цілій Галичині відбуваються такі масові репресії та арештування. В Долині арештовано 15 українців, а між ними адв. д-ра Івана Лупіва та адвокатського кандидата д-ра Горбового. В Станіславові і в повіті арештовано біля 300 осіб, а між ними адв. д-ра Ю. Олесницького та Чорняка. Адв. Ю. Олесницького вже звільнено. Влада застала теж низку кооператив, читальні та товариств.

Пишуть нам з Бережан:

Державна поліція перевела вчора, 17. ц. м. ревізії у громадян: п. Петра Сагайдачного, Богдана Пашковського, студ. унів. та Осипа Гоначевського, господаря з Раю. По переведенні ревізії всіх трьох забрали на комісаріат поліції. Попол. тож два привезла поліція з Бурштина абс. гімн. Богдана Старуха до Березан. Усіх чотирьох по переслуханні відставили другого дня до судових арештів. Усіх арештували під замітом злочину зі статті 97 к. в.

Дрештування на чесько-польськiм кордонi.

Польська преса повідомляє, що в Кашубо-
вському Тисою у Чехословаччині чеська жандарме-
рія перевела ревізії та арештувала кільканадцять.

тих українських студентів. Жандармерія мала
найти зброю, муніцію та кількасот бомб.

**Прем'єр Козловський
про концентраційні табори.**

ВАРШАВА, 19. 6. ПАТ. Прем'єр Коалов-
ский, після оголошення декрету президента про
концентраційні табори подив представникові
газети „Іскра“ такі вияснення. „Про мотиви
ради говорити не буду, бо декрет говорить сам
за себе. Моя заява на засіданні ради міністрів і
прощальна промова над домовищою мій. Пераць-
кого вяснює хіба дуже ясно становище уряду.
Дештою прилюдна опінія відруково дає вислів
повного зрозуміння для рішучих заходів уряду.
Концентраційні табори — не слід

цібого сервівати — матимуть дуже тяжкий і строгий режим. Концентраційні табори не будуть нічим іншим, тільки засобом строгої і каравної руки держави. В таборах опиняться всі ті одиниці, які загрожують прилюдній безпеці, без огляду на свою партіану, релігіану і народню приналежність, хочби навіть займали дуже високе становище. Одиниці, яких не змінить одноразовий тримісячний побут у концентраційнім таборі, можна буде держати в таборі і довший час або вдруге замкнути до табору».

Президент української республіки наказує збирати буряни...

Голова Раднаркому УРСР, він-же в по-
студийн халол, тов. П. П. Любченко, виступив
перед ЦК комсомолу велику промову, в якій
між іншим заявив: „Торік ми мали на Україні
добрий урожай. Коли природа нас не підведе, ко-
ли ми як слід будемо нищити бур'яни, обробля-
ти, поливати і т. ін., то матимемо немалий уро-
жай і цього року. Поруч цього треба розгорнути
боротьбу за силос, за траву на додаток до зер-
нової кормової бази. Я мушу сказати, що торік
ми 30 впр. сіна поховали на лугах (!!). Комсо-

мольська організація повинна заходитися коло максимального зберігання й ефективного використання всіх кормових ресурсів для нашого тваринництва. Це значить: зібрати всі трави, зібрати бур'яни, бо цеж і в фуражні ресурси для худоби". — Чи бур'ян треба знищити чи збирати, з наказу pana голони зрозуміти досить тяжко. Але яке значіння має бур'ян у виживленні одного українського селянства, знають на Україні і без „указу" pana Любченка.

(УКБЮРО ЖЕНЕВА.)

Невмирущі націонал-ухильники.

„Після виявлення і розгрому націоналістичних ведобитків, націонал-ухильників, очолюваних Скрипником, Центральний Комітет КН(б)У приділив виняткову увагу Наркомосові України. Увесь апарат поновлено майже на 50—85 від. Вирішальні ділянки зміцнено кращими комуністами. Парторганізація НКО безперечно, геть мало зробила і щодо викорінення націоналістичних ведобитків з органів народньої освіти. Проте не скрізь виметено гадюшки розгромленої, але ведобитої, української націоналістичної контрреволюції. Останнім часом було повне заспокоєння, мовляв, у нас з націоналістами по-лічено. Насправді є ще не виметені кутки. Цим днями випрото книгу Юрка Никифорчука „Західна Україна“, яка уявляє собою націоналістичну методологію вивчення історії України. У книжці маємо показник 4 тис. різних творів, статей. За винятком небагатьох більшовицьких документів автор бібліографічної збірки Никифорчук радить вивчати історію України за матеріалами таких авторів, як Шаповал, Петлюра, Ніковський, Єфремов, Ерстевік, Вагаль Сірко, Яворський, Скарбес, Беля та сотні інших контрреволюційних вишкрябків. Його стаєно, що він після розгрому націона-

надістичної зграї в Наркомосі Накифорчук скромно виконував обов'язки бібліографа, а його хрестоматія українського фашизму гуляла по книгозбірнях України під назвою бібліографічного довідника?

Сталося це в результаті політичної самотності членів партії книжкової палати і, особливо, її керівників зт. Газіна та Ганевої.

Розв'язання завдання нового навчального року безперечно сприятиме чистоті парторганізації, що розпочинається щими днями". („Вісті" 6. VI. 34).

Отже чистку парторганізації апарату Комісаріату Народної Освіти вважається потрібною, не вважаючи на те, що рік тому його перерахунали на 85 прл. А це є запорукою того, що за рік, а може і ще скорше треба буде знову перерахувати український елемент цієї установи мабуть уже на 100 прл. бо — як показується — всі українці є для Москви „націонал-ухильниками“ за недостатньою вітними послужаних хазнів. Невдвоє, що Москва харається за утрату чималих та масових населення українського населення за межі України. Але чи матиме Москва досить часу на це?

(УКРАЇНО ЖЕНЕВА)

(УКБЮРО ЖЕНЕВА)

Сьогодні

Морожене

в цукорні

Стецькова

ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ
О. ЛЕВИЦЬКА і С-ка
у Львові, вул. Кордецького ч. 51.
Телефон 60-04. ПКО, 503-881.
поручає власні виробни найкращої якості

Пасту до взуття „Еlegant“ терпентин.
Пасту до взуття „Еlegant“ воскову.
Пасту до підлоги „французська маса“
Віск комбінований до підлоги
Васеліну до шкіри

Синку до білля

1397 помадкову і коронову 20—?

Шварц до чобіт. — Віск шевський. — Смолу шевську.

Галицький Магазин Новостей Галицька 15.
Поручає вовни, сукна, шовки, зефіри, полотна та пелюки блаватні товари по найнижчих цінах. При закупці товару від 5. зох. даром бізети до першорядних кін. 3/73 68-7

Варшавський замах.

Львів, 19. червня 1934.

Скрите вояцтво пок. міністра Б. Перазького далі сповите таємницею. Ні спричинник атентату ні мотив цього злочину невідомі по нинішній день. Але не зважаючи на те, львівські ендеки вже запліли кидати каміничик і в український город.

„Курер Львовскі“ з 18. червня дорікає жидам, що вони в своїй пресі вже тепер надвозначно вказують на єврейське середовище, з якого міг вийти спрчинник атентату і в якому могла зродитися сама думка злочину. Таке поступовання жидів вважає єврейський орган нерозумним, передчасним і шкідливим. Далі той же єврейський орган намагається засугестюувати своїм читачам думку про те, що атентат на мін. Перацького міг вийти і з жидівського середовища. Бовів-же Багров Століпніна, а Шварцбарт Петлюру. Отже чому-ж би і т. д. „Правда“ — пише далі дослівно „К. Л.“ — привіщає Петлюру нагадує нам, що є ще друге оточення терору і душогубних замахів. Воно міститься в українському середовищі. Останні арештування, ведені майже в цілій Польщі, привели нас свіжо про його існування“.

Цей камінець в український город кинули львівські євдеки так само, як жиди в їхній город дуже і дуже передчасно. І тому від нас можна апернути на їхню адресу все те, що вони написали на жидівську.

Ми, очевидно, не думаємо тут займатися аналізом всяких гіпотез на тему того, хто і з яких мотивів dokonав душоубства на особі міністра внутрішніх справ пок. Б.Перачього. Так само не хочемо ніяким чином сугестіонувати нікому джерела, чи середовища, з якого міг вийти цей атентат. Натомість нехай нам вільно буде підкреслити яшн погляд на самого виконавця атентату. Він без сумніву мусів бути або уроженцем Варшави, або людиною, яка наслідком довголітнього в ній побуту мала топографію столиці в пальцях. І саме ця обставина між іншим наводить нам виключати те, що сугесті-

у 17-і роковини смерті
Ярослава Весоловського
редактора "Ціла"
відбудеться в четвер 21. ч. м. в год. 7-й
рано в Успенській церкві

Поминальне Богослуження
на яке запрошують всіх Товаришів і Знайо-
мих Покійного ВИДАВНИЦТВО "ЦІЛА".

З організаційного життя українського міщанства.

Завдяки заходам посла д-ра Загайкевича Володимира і кількох громадян з міщанської першости оснований в Перемишлі поновно ремісничо-міщанське товариство "Зоря", якого діяльність припинилася ще в часі світової війни. Установчі збори відбулися в неділю 17. червня ч. р. в салі читальні "Просвіти" при участі 130 членів, у тім кількох жінок.

Зборами проводив гром. Майвко Іван, майстер-перелетник, секретарював гром. Гонтарський Іван. Організаційний реферат виголосив голова львівської "Зорі", дир. Юрій Сидорак. Референт порівнював положення наших міщан: ремісників, промисловців і купців з положенням міщан інших народів у теперішності і в минулих часах та у висліді сказав, що самотнім міщаном середнього міщанського стану, в чому вайдемо лік на всі наші недомагання і злидні. Меченас д-р Загайкевич по поясненні статуту "Зорі" та деяких місць з нового закону про товариства зобразив у довшім рефераті життя і труди українського міщанства в чотирьох минулих століттях. З того реферату присутні довідалися про деякі важні події, ілюстровані даними й документами, зокрема почули, як організоване українське міщанство ставило опір різним супротивним хвилям. При кінці промови закликавав усе українське міщанство до організації у своїх товариствах, що неминуче принесло їм моральні і матеріальні користи та зміцнить силу українського народу. Присутні аплодували і повстанням з місць нагородили обох референтів, а також ініціативний комітет за підготовчі труди для оснування "Зорі".

При виступах та в дискусії промовляли ще громадяни Гонтарський Іван, Майвко Іван, Качмар та інші.

До виділу вибрані: голова: Гонтарський Іван; виділові: Майвко Іван, Борис Теодор, Франц Прокіп, Ракочій Володимир, Вассераб Іван, Швець Василь; заступники: Романик Ольга, Качмар Філіп. Контр. Комісія: Пайташ Олександр, Доротак Дмитро.

Є надія, що нововибраний виділ поведе працю як слід — на добро і славу Т-ва, його членів і всього українського народу.

Уживаймо лише знаменитої цикорії „ЛУНА“ і здорової підмінки кави „Пражінь“ виробів української кооперативної фабрики „Суспільний Промисл“ у Львові.

ПОДОРОЖ МІН. БАРТУ.

У середу, 20. червня ч. р. мін. Барту приїде до Будапешту. Кружляють погослови, що мін. Барту вже виїхав з Парижа і по дорозі зустрітеться з канцлером Дольфусом. Онісіла відвідав ще Будапешт і Білгород.

Криваві бої на Кубі.

З Нью-Йорку повідомляють, що в Гавані діяло до кривавих вуличних боїв між фашистами і комуністами. Коли члени фашистської організації АБЦ йшли походом, чотирьох комуністів вбило самоходом і зі скорострілу вбили 13 фашистів, а 60 важко поранили. Фашисти почали стріляти і вбили трьох комуністів, а четвертий згорів зі самоходом. Онісіла діяло до зав'язаних кривавих боїв з комуністами, які щойно звільнювало військом, бо поліція не могла дати ради.

Вальдемараса засудили на 12 років.

БЕРЛІН, 19. 6. ПАТ. Литовська Телеграфічна Агенція повідомляє, що в неділю, 17. червня ч. р. польський суд засудив Вальдемараса на співріччя у державнім перевороті на 12 років позбавлення волі.

Утраквізм у школах Совітської України та московщення коштом батьків.

Раднарком УСРР та ЦК КП(б)У видали го-
станову виготовлення підручників та порядок
пристосування їх до шкіл, в якій сказано таке:
Всі школи до 15. серпня ч. р. повинні бути ці-
лком забезпечені підручниками за нормами, уста-
новленими НКОсвіти на 1934-35 навчальний рік.
Для цього видати не менш як 15.7 мільонів при-
своєю мовою (В-во „Радянська Школа“) і
меншівдан). Зобов'язувати всіх голов РВК і МР.
печатити власний збір батьківських коштів
до 15. VII. ч. р. Для виселення із шкільних при-
додатків осіб, що не мають ніякого відношення
до школи, утворити урядову комісію за голову-
ванієм НКЮ УСРР т. Михайлика. („Вісті“ в
шевицьких бюрократів із шкільних будинків на
Україні, треба аж комісії під проводом самого
пана міністра справедливості, то це цілком про-

зуміло, бюрократи — цей не українські селяни
лихих можна викинути з власних хат просто за
засланні. Варті уваги інші точки постанови.
Для того, щоб випинити скрипніківські та ін-
ші „націоналістичні ухили“ з українських під-
ручників, треба нового їх видання. А тому, що
й мова українська є властиво „націоналістич-
ним ухилом“, випинється це лихо тимчасом на
половину і нагадується „Радянська Школа“ ви-
давати підручники в українській і держав-
ній московській мові, яка вже білять не паде-
жить до мов національних меншин на Україні.
Що українські батьки мусять самі платити на
вищення „націоналістичного ухилу“ в підруч-
никах, річ у московській властивості народів такою
повсім зрозуміла. Видання підручників було
яке і в царській Росії дуже добрим гешетом.
Спекуляція є спеціальністю большевиків. Поруч
з фізичним знищенням українського населення
ведеться і московщення його.

(УКІБЮРО ЖЕНЕВА.)

З польської преси.

Голоси польської преси після вбивства мін. Перацького.

Вся польська преса без винятку осудила не-
звичайно різко скривовиство, докване у
Варшаві на особі міністра внутрішніх справ
Броніслава Перацького. Ось важніші голоси
галицьких і краківських польських пресових
органів, що появились безпосередньо по зблв-
стві:

Варшавський „Курер Поранни“ у передовій
статті „Час скінчити з посівом злочини“ каже,
що те скривовиство потрясло трагічно ду-
шею народу і стягнуло аж до найглибших
основ його свідомості.

Низка обставин особливо тяжких зло-
жилась на те, аби виникла жажливість зло-
чину виїхала ще маркантніше. Людина, поці-
лена кулями злочинця, була не тільки міні-
стром Річпосполитої, працюючим, вірним
слугою своєї держави, шитом його спокою
і безпеченства, але також вояком, що зі
зброєю в руці, як один з перших, станув під
прапором незалежності, коли цей прапор
треба було нести жертвою крові і життя. Го-
лова, що виїхала ціло з безчисленних боїв,
упала від куль, вимірених знебезпеченістю,
у якого думка про той злочин зродилась саме
з елементів толеранції і спокою, з почуття
безпеки, на яке міністер Річпосполитої ду-
мав, що має право у столиці свого краю, в
серці Батьківщини.

В дальшому „Курер Поранни“ домагається
від керівників польського корабля, аби вони
випалили раз на завісіди місце, з якого родять-
ся подібні злочини.

Ту чорну, понуру нитку самоволі і зло-
чину, жертвою якої впав перед роками пер-
шим президент Річпосполитої, мусимо на-
решті перетяти рукою владною і безогляд-
ною. В нашій державі мусимо покласти кі-
нець трагічним потрясенням, що їх викликає
авархія, бунтуючись проти устійненого вла-
дою трибу. Сам інстинкт кличе за твердою
рукою, яка нищила злочини вже в зародку,
в посіві згубної доктрини, що в ім'я партійно-
го егоїзму підносить кільчастий лоб проти
поваги, спокою і єдності держави.

Краківський „Час“ у статті „По злочині“
стверджує, що політичний терор є найбільшим
ворогом політичного лібералізму. Прихильни-
ки поміркованості не мають грізнішого про-
тивника. Акти терору утруднюють завісіди по-
літичну боротьбу на аргументи, є запереченням
справді думки, є волею на млія всіх елементів
скрайних, радикальних, незрівноважених. Акти
терору морально огидні, політично незви-
сально шкідливі. У всіх чесних людей мусять
вони викликати огиду і неспокій.

Злочин, докваний на особі знаменитого
міністра, яким був бл. п. Броні. Перацький,
спінували всі зі загальним обуренням та осу-
дом, також — з радістю це стверджуємо —
і ті розважні елементи опозиції, що їх репре-
зентує „Курер Варшавський“, а навіть опозиція
більш боева, яку репрезентує „А. Б. Ц.“

Ані в наших традиціях, ані в нашій на-
ціональній характері терор не має опертя. Це

штучний імпорт, який мусимо винищувати
всіма засобами, що їх має в розпорядимості
уряд і суспільність. Не знаємо наразі, до
якої народності належать справники і в яких
суспільних кругах походять. Рука справедли-
вості мусить ділати таксамо справно і такса-
мо рішуче. Особливо не слід допустити до
поширення акції терористичної, але здавити
її в зародку. Може бути, що останній злочин
є ділом відокремлення, але приклади потя-
гають і кожне невисліджене вбивство захо-
чує до наслідування.

Варшавська „Газета Польська“, осудивши
убивство як річ страшну, пише:

Може бути, що стріли впади попросту з
рук божевільного („шаленця“). Однак
трудно в це повірити. Найправдоподібніше
здається всупереч усьому, що в якомусь се-
родовищі, серед якихось гнилих політичних
ферментів — мусіла загніздитись, розви-
нутись і пилитись та безмежна лютість до силь-
ної і великої Польщі, що аложила зброю в
руки скривовиства. Якщо виявиться, що
так є, якщо буде вияснене, де лежать коріні
убивства, на якому ферменті зродився цей
злочин — то треба буде хорє місце суспіль-
ного організму випалити білим залізом. І по-
ра, аби знали і пам'ятали про це всі: — період
невідповідальності в історії Польщі скінчи-
ся. За злочин відповідальність злочинном, за
злочин політичний — є відповідальний не
тільки фізичний справник, але і справник по-
літичний. Не повториться уже в Польщі огид-
не видовище слабості, яким були похороми
президента Нарутовича, де за домовиною
стояли урочисто співзвучні убивства. Спокій-
на, безпристрасна, але строга справедливість
стоїть на сторожі ладу Річпосполитої. Та
справедливість буде робити свою службу аж
до кінця. Не для помсти, але для права. Не
для гніву, але для справ.

Вшехпольська „Газета Варшавська“, зазна-
чивши, що це убивство — то випадок великої
ваги, хоче ошадити читачам всяких загальних
слів, яких у таких випадках преса не щадить,
а які нічого не вияснюють та уважає за першу
потребу зрозуміти сам факт і його політичне
значіння.

І тут мусимо признатися, що ще нічого
не розуміємо. Убивника не зловили і не зна-
ти, хто ним є. В комунікатах про випадок чи-
таємо, що був один, і нема даних, щоб йому
хто товаришів хочби з відалі. Отже це міг
бути убивник індивідуальний, що діяв з мо-
тивів або особистих або публичних, а міг бу-
ти таксамо добре член якоїсь організації, що
дідав з її доручення.

В дальшому „Газ. Варшавська“ пише, що
справа всеж таки не виглядає на відрух непо-
читальної одиниці, та проте весь загальний
перед дуже поважною, трагічною загадкою.

Може та загадка буде в найбільшому ча-
сі розв'язана — тимчасом не маємо в цьому
огляді нічого крім власного падіння, з якого
можемо висисати, що нам подобається.

Товари
блататні

вовни, шовки, полотна, постіль

Ф. Ожеховський

Найбільший вибір. — Найнижчі ціни.
Львів, Ринок ч. 29.
7153 108-130 Телефон 25-55.

Багато осіб з жаром цим займається, про-
дукуючи всякі гіпотези, а навіть цілі теорії.
Іри відсутності інших даних точкою вихо-
ду для тих здогадів, які в менше вироблених
головах замінюються у твердження, є пита-
ння: Хто міг мати причину вбивства міністра, ко-
му його смерть могла бути потрібна?...

Є це „творчість“ нерозумна і шкідлива.
Скільки то людей давно вже спочивало би в
гробі, якби всі, котрих смерть була комусь

потрібна, були вбиті! А якеж погубне замі-
щення антиворюється через оце легководу-
ше лярвання шораз-то нових винуватців!
При кінці „Газ. Варшавська“ пише, що тре-
ба чекати терпеливо на висліді поліційних до-
ходжень і шойно після того, коли будуть устій-
нені факти, можна буде і треба буде витягну-
ти з них висновки, які матимуть велике значін-
ня для всього політичного життя.

Похорони мін. Перацького.

**Жалібний похід з труною. — Промова прем'єра Козлов-
ського. — Спеціальний поїзд. — Повінь вінків. —
На вічний спочинок.**

**КОНДОЛЕНЦІЙНІ ТЕЛЕГРАМИ МИТРОПО-
ЛИТА ШЕПТИЦЬКОГО І ПАПИ ПІЯ ХІ.**

Митрополит Кир. Андрей вислав з призду
трагічної смерті міністра Б. Перацького на ру-
ки прем'єра Козловського телеграму такого
змісту: „Заорушений до глибини глибоким зло-
чином приєднуюсь до жалю і жалоби“. Апос-
тольський нунцій Мармаджі переслав із руки
міністра закордонних справ Бека кондоленцій-
ну телеграму папи Пія ХІ. для польського уря-
ду. Крім того державний секретар кардинал
Пачелі сказав заяву співчуття амбасадорів
Скшинському у Ватикані.

Польська преса присвячує цілі сторінки
подробним похорону. За нею подаємо деякі
маркантильні моменти.

ЩЕ ПРО ЖАЛІБНИЙ ПОХІД У ВАРШАВІ.

Вулиці Варшави, якими тягнувся жалібний
похід, виповнила непроглядна маса народу.
Залізничний двірць, сповитий чорною хрепою
та хоругвами з хрепою, потонула серед зелені
вінків та олеандрів. Біля год. 11.30 вполудне
до залізничного двірця виступили численні пра-
пори, сповиті хрепою. Прапори з делегаціями
тягнулися майже на один кілометр. Коли
надіхала домовина, оркестра відіграла перед
двірцем жалібний марш Шопена. Домовину з
гармат везли на рамена члени уряду з прем'є-
ром Козловським. На домовині виділила гене-
ральська шапка покійника і шабля. Біля жалі-
бного вагону стануло вісьмох старшин, які дер-
жали на подушечках усі відзнаки міністра Пе-
рацького. На стації загорілись усі лампи, спо-
виті хрепою. Крім численного польського ду-
ховенства з полемим єпископом Гавліною, яв-
лося теж православне духовенство з митропо-
литом Денисом, євангелістичне духовенство під
проводом д-ра Бурше, а далі жидівське і му-
сульманське. Коли домовина спочила в жалі-
бному вагоні, єпископ Гавліна відправив жалі-
бну молитву і тоді прем'єр Козловський виго-
лосив прощальну промову. Хід думок такий:

**„МОРАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПАДЕ НА
ВСІХ, ЯКІ ПІДГОТОВИЛИ АТМОСФЕРУ ТЕ-
РОРУ.**

„Домовина, над якою хилимо чоло: прези-
дент, уряд і цілий нарід, скриває трагічну
смерть міністра і великі заслуги героїського
жовніра у боротьбі за незалежність. Життя по-
кійного від ранньої молодості аж до смерті —
це шлях вірної служби батьківщині. Всецїло
віддався боротьбі за Польщу, а оцісля за її
розріст. На приказ марш. Пілсудського поки-
нув заступство шефа генерального штабу і від-
ійшов до державної цивільної служби. Трьох-
літня керма внутрішньої політикою держави
творить окрему карту його державної праці.
Його провідна думка поглибити ідею автори-
тативних урядів і згармонізувати їх з волюн-
таризмом та свободами громадян. Його політика
довести до співжиття всіх суспільних і народ-
них груп громадян в ім'я сили і могутності Поль-
щі. Провідні думки тієї політики висловив він
у промовах у парламенті і з ними погоджува-
лися майже всі політичні чинники. Заявляю в
імені уряду, що трагічна смерть міністра Пе-
рацького не змінить накреслених покійним ці-
лей державної політики. Злочинна куля пере-
рвала зусилля міністра. Важко оборонитись пе-
ред сутістю, що саме агітував він зв'язки цьо-
му зусиллю. Анархічні і зухвалі елементи, які
свої аспірації еднають зі слабкістю Польщі, за-
дали смертельний удар. Цей стріл був ударом
для честі нашої держави, образою справедливості
і публічної моралі. Уряд Польщі рішав-
ся дати суспільності і добрій „народовій“ сла-
ві задоволення за цю образу та за життя Пе-
рацького. Тому вхопиться рішучах засобів,
щоби погамувати інстинкти, з яких зроджу-
ється злочин.

Сягнуто по зброю терору. Звідкілянебудь
започинеш не походив би і хтонебудь був би

ним, моральна відповідальність за його вчи-
нок спаде на всіх тих, які підготовляли зброю
та атмосферу терору. На них усіх спаде стро-
га і караюча рука держави.

Заявляю з цілою повагою, що цей довг су-
проти Польщі і пам'яті жертви терору Б. Пе-
рацького буде виконаний. Опісля міністр по-
прощав покійного міністра.

СПЕЦІАЛЬНИЙ ПОЇЗД.

Після промови домовину приїжджено у жа-
лібний вагоні, сторожа віддала останні почести
і в год. 1-й спеціальний поїзд відіхав до Но-
вого Санча. Поїзд складався з вісьмох спаль-
них вагонів і салюнки. На похороні заступив
президента міністр справедливості Міхалов-
ський, а марш. Пілсудського віцеміністр гене-
рал Славой-Складковський. Крім них поїхали
ще інші члени уряду, маршалки союму і сенату
та численні високі достойники. Мати мін. Пе-
рацького і найближча родня їхала в окремій
вагоні. Зараз за вагоном з домовиною призна-
чено окремий вагон на вінки. До жалібного ва-
гону з домовиною складено віаки від прези-
дента, марш. Пілсудського, від уряду, прем'є-
ра, маршалків союму і сенату, союзу легіоні-
стів враз з його прапором.

По дорозі зустрічали поїзд численні деле-
гації з вінками і тому на стаціях більших міст
поїзд стовав понад пів години.

У НОВІМ САНЧІ.

У вівторок 19. червня н. р. в год. 1-й вночі
приїхав жалібний поїзд до родинного міста по-
кійника. Ранком перенесено домовину до па-
рохильного костела, де в год. 9-й відправлено
жалібне богослужіння. Опісля тілані остан-
ки мін. Перацького поховано на місцевій цвин-
тарі. На цвинтарі промовляли віцемаршалок
Цар, віцеміністр Корсж і від союзу легіоністів
полк. Венцковський. Тілані останки супровод-
жала непроглядна маса народу.

НАЙКРАЩІ ВОВНЯНІ МАТЕРІАЛИ
на шкільні мундтури, костюми, мужескі убрання —
та всякі шовки
З МАГАЗИНУ НОВИН „ТЕКСТИЛЬ“ — Ст. Залеска
вул. Галицька ч. 18.

Вакації для незасібної дітвори.

Початок фєрїї — день радості, для дітей,
які мають куди виїхати, є днем смутку для ді-
твори, що залишається в душному місті. А пре-
дчїє є в нас люди, які могли би і цим долею упо-
свідженням допомогти! Маю тут на думці засіб-
ніших сплещеників, учителів, господарів, які мо-
гли би запросити до себе міських дітей, переми-
чених працею в школі, а ще більше гедостачею
повітря в тісних міських помешканнях, та пера-
жаних куса хліба і ложки молока. А є ще у нас
славити Бога досить таких мешканців, яким не
зробить різниці хлопчина чи дівчина з міста,
тож вони повинні через управи наших шкіл за-
просити гостей-учнів на фєрїї, як це перед вій-
ною робив приятель молоді д-р Т. Кормош у сво-
йому літньому Турю.

Такий самий обов'язок тягнеться на бездітних
і безженних, а можуть вони його легко сповнити
платячи в оселях по 40 зол. за літній побу-
т учня. Гроші можна слати також до управи лю-
бої школи або до управи осель для дівчат на
руки п. Мрицівної в Земельному Банку у Льво-
ві, Словацького 14, для хлопців до фірми „ЕКО“
у Львові, вул. Сикетуська 29, для малих дітей
„ЕКО“ або п. М. Коржинська у Львові, Книгарня,
Рутівського 22. Усі вони збирають гроші на ви-
слани дітей на оселі Т-ва охорони дітей і опіки
над молоддю у Львові.

Також засібніші батьки дітей, які користу-
ються оселею за оплату, що є мєжжа від нор-
мальних коштів удержання дитини дома, повинні
добровільно платити вищу, назв'ять подвійну
оплату, бо оселя дає їм спромому відпочати
якийсь час від своїх пестунів, та призначуючи
їх до послуху, праці і скромних вимогів облек-
шує родичам виховання дітей. Тож найкраще ці
родичі віддячаться оселі дарчи їй змогу помощи
незасібній дітворі. Так було давніше по бурсах,
впр. у Перемншлі, де оплата давніше, перед вій-
ною була від 14—34 зол. залежно від засібно-
сти родичів питомця. Зрештою і тепер по шко-
лах оплати є залежні від ступня заможности ро-
дичів. Т-во опіки над молоддю само не ставить
таким вимог, та тим більше повинні самі родичі
цей добровільний обов'язок на себе прийняти, та в
той спосіб зробити добре діло для дітей, що тер-
плять не зі своєї вини.

Д. Коренець.

**НАЙПЕВНІША ЛЬОКАТА ГРОША У ПОЗИЧЦІ
РІДНОЇ ШКОЛИ. КОЖНА ПОЗИЧКА 25 ЗОЛ.**

Правні поради.

ПОШТОВІ ПОВНОВАСТІ.

Згідно з обов'язуючою поштовою ордина-
цією кожна кооператива мусить зложити у
приналежнім поштовім уряді поштову повно-
власть на ім'я одної або більше довірених осіб.
На основі тих повновастей тільки ці особи ма-
тимуть право відбирати з пошти всяке листу-
вання для кооператива. Коли управа не злож-
ить такої повновасти може наразити коопе-
ративу на прикрі наслідки, в першу чергу у по-
даткових справах, карних і т. п.

Зразок поштової повновасти може діста-
ти управа кооператива в кожному поштовім у-
ряді. Підписи на повновастях мусить удосто-
вірити нотар. Коли поштовий уряд згодиться,
підписи на повновастях може удостоювати теж
громадський уряд.

МАЕТКОВА ДАНИНА НА 1934 Р.

Кооператива дістають же накази платити
маеткову данину на 1934 р. Деякі скарбові уря-
ди наказують платити данину Кооперативним
Союзам від цілої оборотової суми, а не від
четвертин обороту, від якого вимірюється о-
боротовий податок. Крім того скарбові уряди
вимірюють данину від таких оборотів, які є
вільні від оборотового податку, а саме: від сум

Зол. 1'50

**Коштує чвертьрічна передплата
гумористичного журналу**

„ЖОРНА“

**Замовляти: Адміністрація „ЖОРНА“
Львів. Ринок 10. Конто ПК. 503.496.**

за вивезені яйця за кордон; від товарів від я-
ких уже при купні зачисляється податок до
ціни купні себто від сірників, соли, зюгону і
т. д. Управи кооператива повинні негайно вло-
сити до скарбових урядів спростування непра-
вильного виміру податків і повідомити про
все Рєвізійний Союз Українських Кооператив.
Про вимір маеткової данини поновився об'язок
міністра скарбу з дня 26. лютого н. р. (ч. Д. V.
7349/2/34, оголошений в Урядовім Деннику
цього міністерства в ч. 9) такого змісту: „Під-
крєслюємо, що у торговельних і промислових
підприємствах основою об'яснення названи-
чайної маеткової данини є та оборотова сума,
яку береться у кожному підприємстві зокрема за
основу виміру оборотового податку. Ця заса-
да об'язує теж у тих випадках, коли проми-
словий податок від обороту є вже „сцїлений“
(себто є в ціні купна товару: пюти, сірники,
сіль і т. д.). Таким чином основою виміру над-
звичайної маеткової данини цього року є че-
твертина оборотової суми, від якої вимірено
оборотовий податок за 1932 р.

Коли кооператива зробила відзлик а д ви-
міру оборотового податку і скарбова палата
знизила цей податок, тоді основою маеткової
данни буде сума, устійнена скарбовою паза-
тою за підставу виміру.

СПЛАЧУВАННЯ ГРИВНИ.

Гривна, це грошова кара, якою карає суд
або адміністраційна влада. Гривну може город-
ський суд, який видав присуд, розложити засу-
дженому на місячні рати. Коли гривню покара-
ли вищі суди (окружні або апеляційні) тоді
сплату може розложити на рати тільки проку-
ратор. При невеличких грошових карах город-
ський суд або прокуратор можуть засуджено-
му відсунути на деякий час очиниць заплати.

Засуджений чи покараний адміністраційною владою має право тільки тоді до згаданих по-
леків, коли заплата цілої гривни потягнула би
руху його майна. Тому до прохання треба до-
дати посвідку громадського уряду про ма-
етковий стан засудженого чи там покараного.
Городський суд і прокуратор можуть відшу-
кати річинець заплати гривни або розложити її
на рати тільки на один рік.

ОБЕСПЕЧЕНИЯ ЦЕРКОВНОЙ ПРИСЛУГИ.

Староста притягають парохів зголошувати до суспільних обезпечень церковну прислугу (дяків та падамарів) і платити за них обезпеченні вкладки. Відкликів парохів воевідські уряди не приймають до відома, мовляв, парохі обов'язані платити обезп. вкладки. Проти таких оречень деякі священники внесли позови до Найвищого Адміністраційного Трибуналу у Варшаві. Трибунал перевівши розправу в дні 8. травня ц. р. стану на становищі, що на основі законів (на які покликалася адміністраційна влада § 12. закону з 15. VIII. 1866 р. і з 16. IV. 1896 р., яких текст устійлив закон з дня 20. VIII. 1905 р.), що церковна прислуга не працює для парохів, бо священники не є службодавцями церковної прислуги. Тому не обов'язані вони платити обезпечень вкладок на основі закону з 19. травня 1920 р. до Каси Хорих, а тепер до суспільних обезпечень. Отці парохі повинні вносити відклики до воевідств від оречень староства. На випадок некорисного рішення воевідства слід внести до 60-х днів позов до Найвищого Адміністраційного Трибуналу. Такий позов мусить зладити та підписати адвокат.

УКРАЇНЦІ!

КУПУЙТЕ ТОВАР ТІЛЬКИ У ФІРМАХ,
ЩО ОГОВОШУЮТЬСЯ В УКРАЇНСЬКІЙ
ПРЕСІ.

Ще про студії в Бельгії.

Високоповажний Пане Редакторе!

Просимо помістити отсе спростування на місцевий в ч. 145. „Діла“ з дня 5. червня ц. р. допис, підписаний „П. Девіновським“.

1) Нам не відомо, щоб хто з місцевого українського студентства „жебрав“. У протилежному разі виявного пониження студентської честі ми не спостерігали, усуваючи його поза рамки опрацювання з товаришеского життя.

2. Ніхто з українських студентів з Лювену не покінчив з життям.

3) Ніхто з українських студентів у Бельгії не записався до французького чужиницького лебону й несправдою є даліше твердження автора листу, що „частина працює тяжко у вугляних копальнях“. Був випадок, що двох студентів підчас вакацій переводило технічну практику в один з копалень, але вони самі й ніхто їмши не підлягали цього під поняття важких і заробіткових праць. Згадані студенти є тепер на другому році студій та живуть за гроші своїх родичів.

4) Неправдивість допису характеризує ігнорування студентських справ, як зпр. заподяве несправедливе число студентів 14, коли на ділі в Лізені є 27 українських студентів (ок). З цього числа 17 студентів мешкає в Foyer Univers Slave 2 студентки в інтернаті св. Ієртруди, а 6 студентів у місті. Таксамо незгідне з правдою те, що студенти „переїжджають з міста до міста“ та змінюють предмет студії. Працю студентів вапиряє характеризує цифри: на 26 записаних м. року до іспиту — здало його 21 (трех з відзначенням). Це підтверджує, що французьку мову можна достаточо осанувати за один рік і без страти його в науці.

б) Неправдою є, що українська молодь піддає під вплив „одного політичного угрупування“.

(Дальше пропускаемо з увати на цензуру.
- Ред.)

ЗА ПРОВІД НАСУС-а:

В. Тодорів,
голова.

Лесининъ Василь,
секретарь.

ТАЄМНА КОНФЕРЕНЦІЯ У ПАРИЖІ.

ПАРИЖ 19. 6. ПАТ. Представник канцлера Гітлера фон Рібентроп відвідав учора прем'єра Англії і конферував з ним у чотири очі. Загальну тему, що обговорювали відносини між Францією та Німеччиною. Рібентропові доручив канцлер Гітлер обговорити проблеми розброєння. Тому німецький делегат заявив, що призначення Німеччині рівноправності матиме велике моральне значіння. Однак одержав відповідь, що Англія не змінить свого становища.

Новий наклеп „Курєрка“.

ЦИМ РАЗОМ НА ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЧОГО КОНГРЕСУ.

„Іл. Курер Щоденни" приніє вістку зі Ста-
ніслава, що, мовляв, організаційний комітет
Українського Жіночого Конгресу не допустив
до участі в його нарадах ніякого представника
польської преси. І далі пише: „Факт цей гово-
рить сам за себе доволі вимовно, не вимагаю-
чи ніяких коментарів”.

Це, очевидно, новий випадок правдомовного "Курерка" на організаторів українського жіноцтва, бо — як нас інформують — організаційний комітет Конгресу не відмовив нікому журналістів вступу на Конгрес, хто тільки до комітету в цій справі зголосився.

Як відбулось талергофське свято в Кізлові

Офіційна участь польських достойників з Тернополя у талергофському святі.

Дня 14. червня п. р. гурток місцевих москвофільських недобитків у Кізлові, пов. Тернопіль, що створили фікційну „руську аграрну партію“ під фактичним проводом одного з урядовців староства греко-кат. обряду, влаштував у себе т. зв. талергофське свято. Не випало воно величаво, а замітне хіба тим, що офіційно у цьому святі взяли участь урядові достойники з Тернополя, а саме: віцеголода Гитовт Дзевалтовський, староста Малицький зі своїми урядовцями Кудеревичем і Герасимовичем, повітовий командант поліції надкомісар Янасієвський, іменем війська командант 54. п. п. полк. Польняшек, іменем організації ББ. секретар цієї організації в Тернополі Хаецький, а з місцевих польських організацій полярна сторожа і „Штшелец“ в комплекті. На Поділлі москвофілів зовсім нема за винятком горстки недобитків у містечку Кізлів, яких наше населення просто бойкотує. Публіку творили на отському талергофському святі польські штшельци, польські фаєрманн, кольоністи-мазури з околиці, місцеві босяки та привезені зі Львова статисти і львівський москвофільський хор „Муза“. Службу Божу відправив бебечський поспол о. Яворський при співі хору „Музи“, після якої відбулася дефіляда цієї дуже сорокатої публіки з величезною перевагою сусідів, що

про Талергоф там уперше довідалися і з нашою мартирологією не мають нічого спільного. Дефіляду відобразили щоденно Гінтовт Дзевалтовський, полк. Польняшек, староста Малицький, надкомісар поліції Янасіньський і менші достойники, після чого учасники дефіляди пішли на місцевий цвинтар, де було посвячення пам'яткового хреста. По дефіляді була академія, на якій співав хор „Муза“ і було кілька протиукраїнських промов, між ними студ. унів. Білінкевича зі Львова й агітаторів „Р. А. П.“ (тепер „Р.С.О.“) Андрія Грицева та місцевого платного нагайця Павла Гарасимова. Накінцѣ відбулося „пшінєнцє“ при участі всіх прибулих польських достойників, де попри беззастережну зловьяльність для Польщі і П теперішнього уряду москвофільські могиляни греміли очевидно — проти українців та українських установ. Ціле „свято“ мало характер — як кажуть поляки — звичайної шопки, аранжованої і оплаченої тими, кому вона потрібна. На нашу місцеву публіку не зробила ця шопка ніякого вражіння.

Всякого роду матеріали, возняні та інші —
найдемоше в текстильних магазинах
„ТАНИЙ СКЛЕП“ — З. ЗАЛЕСКИЙ, ЛЬВІВ.
46/28 ГАЛИЦЬКА 2.

3 фільмового світа.

Фільмова індустрія в СРСР.

СВІТЛА І ТІНІ СОВІТСЬКОЇ КІНЕМАТО-
ГРАФІЇ.

Колись, перед війною ще, показником театральності мистецтва був у Москві славний театр Станіславського. Від нього починалися різні заправки інсценізаторського руху: там було джерело всіляких дослідів, що за якийсь час здобували собі подив і признание в цілому мистецькому світі.

Нині живчиком мистецького життя Савітів є фільми. Саме від неї зачалась у кіноті продукція нова доба справді мистецької фільми. Лебедєв, Пудовкін, Айзенштайн — всі вони стали наче альфою й омегою сучасної кінематографії.

Ворота до Радянського Союзу для західних фільмів були зачинені. Навіть фільми Рене Клера, якого по думці західної преси вважали прихильником комунізму, не нашли розуміння серед радянських цензорів. Навіть така приємна, невинна п'єса, як „Під дахами Парижа“ була небезпечна для совітської публіки. Цензори мабуть боялися, щоб багаті стріли французької вишви, вишарпані апартаменти та люксові Роль-Ройси не були небезпечним об'єктом для визнавців і передовиків фронту „двоїтелки“.

НАРОДИНИ МИСТЕЦТВА.

Згодом стали тамашні режисери розуміти, що коли фільму посвятити виключно комуністичній ідеї, себто пропаганді, тоді вона навіть тої пропаганди не зробить. Хоча на думку комуністичних комісарів фільма промовляє краще до людини, як величезні радієві ампліфони і вони стояли на становищі, щоби не нудити — навчаючи, та небаром переконалися про щось протилежне. Фільма нудила та не вчила. Тоді закинули продукцію пропагандивних фільм „в маси“ і... пригадали собі традицію театру Станіславського. Тоді порішили зціло, що фільма може звеличувати тільки зусилля колективу, алему-сити бути перш усього мистецька. І тоді Європа дістала несподіванку: нові оригінальні фільми, що з такою реальною правдою показували неспросліджені площини Азії, таємні легенди її пересуди (Пудовкін: „Буря над Азією“), а все це враз з високомистецькою грою акторів (Ікімі-

На всяких припяттях та імянних збирайте
датки на купно книжки для наших земляків,
яких доля кинула навіть і до Африки. Ласкаві
датки і жертви приймає Т-во „Просвіта“
у Львові.

зав) творило першорядну фільму. Відтак пройшов з успіхом Аляксандра „Влакитний експрес“ та того роду фільмові величчі, що „Беззахисні“, „Турбіна 50.000“, „Мертвий дім“ й „Останній отаман Липненков“ — де все фільми, ще поза часто війсьовою фабулою (за винятком „Мертвого дому“) та пропагандишим навантаженням добули собі принаання мистецького світа головню завдяки режисерській трі безіменних акторів, реалізації, цілковому підходові до теми й техніці. Вей вони можуть бути зразковою лекцією того, як слід творити добру фільму.

АКТОРИ — НЕАКТОРИ.

Про всіх тих акторів, що виступають у всіх цих фільмах, не можна говорити про акторів-мистців у повному розумінні цього слова. Актори в театрі чи у фільмовому ателіє грають, зате виконавці совітських п'єс, переживаючи глибокий зміст відтворюваної сцени, дають чудову безпосередність акції, вносять на екран правдиве життя. Чи це буде брудний гололобач з „Бездиханих“ чи очайдушний козарлюга, все він виходить живий та реальний.

ЗА ДЕРЖАВНІ ГРОШІ.

На творення картин дає гроші совітська влада. „Накручує“ фільму той, хто має талант й освіту, чи пак знання. Тому ніяка інша поза-совітська продукція не має стільки режисерських та фотографічних краєнь сміливих спроб. І, що найважливіше, спроби ці здебільша вдалі. Оцени армарку („Кохання в помста довського козака“), збірну сцену уроччелення зьовально залізничні („Безахисні“) просто безконкуренційні завдяки саме фільмовій мальовничості цих збірних картин.

ДВА НАПРЯЖЕНИЯ.

В останніх часах можна заприлюдити два основні напрямки совітської фільмової продукції: літературний і репортажний (публіцистичний). Перший має на меті перетворювати в пасартивори найвищачиніших сучасних совітських письменників, другий старається ловити на фільмову плівку актуальні події в житті колективу та вивагати при цьому місцевих непрофесійних акторів. Хо́ч один і другий напрямки не новий; бо перше в Англії стали користуватися творами вищачиних письменників, і в Америці такі репортажові фільми були дуже поширені, всея таки для совітської продукції це новина. Фільма вступила на новий шлях мистецтва, — не забуваючи при цьому на незвичну бодай пропаганду комуністичної ідеї.

Є. Ткачук.

Е. ТЮРИН

Великий Театр
серед 20. VI год. 7:30 веч.

„Подорож по Варшаві“
інсценізація і режисерія Л. Шиллера

Театр Різноманітностей
серед 20. VI год. 7:30 веч.

„Мірля Ефрос“
в головній ролі В. Семішкова.

Село на Радянській Україні.

З ВРАЖІНЬ ОЧЕВИДЦЯ.

VII.

Політвідділ. — Як живуть агенти і обдирають населення.

При кожній Машинно-Тракторній Станції є ще політвідділ. Вони заведені в 1933 році, не тільки на селах, але і на фабриках, копальнях та залізницях. Це є органи ГПУ. Вони складаються з начальника політвідділу та трьох-чотирьох його заступників, ряду агентів та інструкторів. Начальники та інструктори ведуть нагляди та інструкторські роботи на селі. М. Тр. Станції, у колгоспах і сілраді, слідять за виконанням планів, керують плановими роботами, слідять за настроєм населення і відповідальних робітників, за всім, що може торкатись політики та економіки партії та уряду. Простий смертний чоловік до їх синагоги не може зайти тай ніхто не знає, що вони і як вони там у своїх канцеляріях діло ведуть. Це є „державний“, справді сталінський апарат.

Начальників політвідділів призначає безпосередньо Центральний Комітет партії, крім того Москва перевіряє і затверджує їх.

Зв'язок тримають начальники не тільки з Харковом, але і з Москвою, посилають і дістають відтілі секретні листи і шифровані телеграми. За важливішими ділами їздять особисто. Тайну розвідку роботу між населенням ведуть вони дуже енергійно. Проводить нею один із заступників начальника; він носить військовий уніформ ГПУ. Безліч агентів із комуністів, комсомольців та активістів тероризує своїми доносами населення. Нарід ходить понурий, молчаливий, боязливий, бо один в однім бачить свого ворога, донощика, тайного агента ГПУ. Часто доносить брат на брата, син на батька, товариш на товариша, священник на священника. Увесь політвідділський штаб дістає товари і карчі з центру. Все найкращої якості: як шинку, цукор, риж, вино, чистий спирт, різні м'яси та риби консерви з заграничною маркою, папіроси. І все те вони мають на селі, чого в місті можна купити тільки в „Торгсіні“ за золотом. Так кормить добрий господар своїх „добрих псів“.

Беруть вони у колгоспах те все, що можна взяти, відриваючи від колгоспницького рота

останній кусок. Беруть мук, а нею викормлюють собі свиней, беруть молоко, сметану і хот дістають високу пенсію, безплатно одягу і такі дорогі та гарні харчі, не гидується брати в колгоспі все те, а чого можна зробити гроші. Годують свиней а годують свиня на Україні рідкістю; за товщ з одної свині можна купити п'янило. Політвідділські провадять політичну роботу, а їх жінки спекулятивну, тобто в колгоспах набирають безплатно товщу, везуть до Харкова і там продають за високу ціну. В Харкові і кількох міст мають коштує 30 карб., і кількох міст мають 40 карб. Вони мають на руках такі документи, що ніхто не має права ні ревідувати, ні забрати у них того, що вони при собі везуть. Простим смертним громадянам не можна залізницею не то що товща, а навіть круп та борошна перевозити.

Так то армія півнок з Маш.Тракт. Станції та політвідділів дожирає у колгоспах те, що ще залишила держава.

Жінки начальства нашімковані, в шовкових костюмах ходять як балерини, в той час, як бідні селянки голодні, працюю зморені, на лиці чорні, ледви ногами волочать.

До Великодних Свят ц. р. я проїхав велику частину південної України, та не зміг ні одної вагітної жінки. В Совітах все по пляну.

По широкому світі.

— Амбасадор Злучених Держав у Берліні запротестував проти припинення сплати закордонних довгів.

— Союз закордонних журналістів у Лондоні прощав сніданням польського амбасадора Окірмунта, який під 1. липня ц. р. на власне бажання покидає дипломатичну працю.

— Бритійське посольство при нандівському уряді зложило гострий протест на руки уряду та губернатора провінції Шантунг з приводу схоплення китайськими піратами кількох британських хворожак.

— Канцлер Дольфус вернувся з Вудвуду до Відня.

— У копальні вугля в Мацумі (Японія) вибухли газ. Про 34 шахтірів нема ніяких вісток.

— До Кошина приїхав буншій польський прем'єр Пристор.

Ще про концентраційні табори.

Коментарі агенції „Всхуд“.

„Розпорядок про концентраційні табори“ передбачує три чинності: 1) придержати і особи, коли їх діяльність або поведінка дають основу адогадуватися, що вони загрожують безпеці публічному ладові; 2) доставити до концентраційного табору і 3) подати про примусове відокремлення. Завданням адміністраційної влади буде арештувати і доставити їх до концентраційного табору. Опісля влада мусить поставити внесок примусово вадержати в таборі. Останнє слово матиме слідчий суддя. Від його рішення нема ніякого відклику. Рішення судді мусить бути доручене до 48-ох годин придержати особи. Концентраційними таборами не можуть бути владіні ні арешти, себто концентраційні табори будуть спеціально з тією метою утворені та уладжені. Примусовий побут у концентраційному таборі може тягнутися 6 місяців.

НОВИНКИ

— Українська Студентська Громада у Варшаві. Дня 9. ц. м. відбулися загальні збори Української Студентської Громади у Варшаві (вул. Чашького 10 м. 18). Вибрано нову управу у складі: голова Пеленський Любомир, заст. голови Смерчинський Теодот, секретар Томків Богдан, скарбник Степурівна Оксана.

— В пам'ять С. Петлюри. Заходом української еміграції в Тернополі відбулося 3. ц. м. у парохіальній церкві поминальне богослужіння за бл. п. С. Петлюрою. Панахиду відправили с. крил. Громницький, о. Коляковський і о. Пасіка, співав хор студентів вищих шкіл. В церкві влаштовано штучну могили, прикрашену цвітами та вінком від української еміграції з тризубом.

— Українців в новім числі (4—5) журналу „Slovansky Pehled“. Як звичайно, в огляді життя словянських народів подав В. Хорват інформації про визначні події з українського життя останніх місяців у ССРСР, в Польщі та Румунії. Рецензія Г. Б. знайомить із книжкою О. Лотоцького „Сторінки минулого“, т. II, та каже на те, що ця праця „визначного українського громадського діяча“ багата на факти й

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 21. ЧЕРВНЯ 1934.

М. ГАЛУШИНСЬКИЙ.

47

З Українськими Січовими Стрільцями.

СПОМИНИ З РР. 1914—1915.

В лабетах воєнної психози. — Під осуд своєї суспільності! — Біда з „розбитками“.

В однім випадку такої збранини я таки не міг здержатись від вибуху і коли на всі мої представлення той пан все находив якусь причину, а я всеж таки відправив його з нічим, тоді він спитав мене, що має з собою робити. Я в крайній лютости відповів йому: „То повістесь!“ Не згадував би я тут цієї події, якби вона не була у зміненим виді пішла у дальший курс. Вже після якогось часу стрінувся я з одним знайомим у Відні, а цей у розмові сказав мені, щоб я навіть на очі не показувався українським паням, бо вони на мене до краю обурені за те, що я сказав добровольцям, щоби вони повісилися. Яке булоб недоріччя подібне балакання, про це ніхто не подумав. Не подумав також ніхто про те, що подібний вислів не міг навіть вийти з моїх уст. Але пояснює його воєнна психоза. Знайомому розповів я правду про подію; однак це не помогло нічого. Казка про мою безсердечність розійшлась і треба би тепер шукати кожного того, хто про неї знає, щоб її справити. Думаю, що ці спомини, наскільки будуть напечатані, колись спростують її.

При цій нагоді скажу, що таких різких поголосок про мене мусить ходити більше. Я лише випадково про них дізнаюся. Невже аж

дивно мені, звідки та з якого джерела вони походять. Мої товариші та добрі знайомі, хоча знають про них, не розповідають мені нічого, бо не хочуть робити мені ніякого болю і з ніжності все промовчують. Ті, що мені противні (а маю їх споре число), не мають тепер відваги ясно й отверто виступити, та готувать собі розрахунок зі мною до післявоєнного часу. Нераз аж дивно, якими способами я про де-що дізнаюся. І саме це один з мотивів писання отсих споминів. Не їде мені тут про мою обороту, або оправдання себе. Я сам дуже добре знаю свої слабкі, а навіть лікві сторони і я з ними не скриваюся. Це вже одне вроджене, а другого навчило мене життя. Але споминаю цими я подаю і з моєї сторони факти та що мене до тих фактів привело. А тепер судіть! Суд найгостріший своєї суспільності приймаю цікавотою пошаною для нього, але суд, який вислухає обі сторони, або й більше сторін. Всежтаки з описаної агорі події не беру ані одного слова назад та й не жалую, що я їх сказав. Ще сьогодні, коли подумаю про це, то хто зна, чи не поступив би гостріше. Я вже у своїх споминях в кількох місцях згадував про аналогічні події, де я виступив гостріше проти одного або другого стрільця. Я вже зараз після події чув великий жаль, та й тепер чую, коли кого неслухно скривдив; щож до описаної тут події, то не чую ніякого жалю.

Не злюбив я також тих славних „розбитків“. Деякі з них, то мали таку аправу в тім, щоби бути розбитими, що ще відліз не дійшов до розстрільної, а вони вже „розбиті“ вертались до Коши. Навіть тоді, як вже наші стрільці

доходили до Сколього і до Стрия, то „розбитки“ находили дорогу до Горонди. Як вони це робили, мені не відомо. А вже шляхи були обставлені жандармерією. Всюди були команди, що мали обирати „розбитків“ та відставляти їх назад до їх відділів, на залізницях не приймали без відповідних документів та легітимаций, а вони зараз являлися в Коші. Я вже того не бачив, але цей факт можуть потвердити команданти Коши, як д-р Томашівський, радн. Рожанковський та д-р Гіряк.

За мого ще недоового побуту в Коші — поправді ще тоді Коша не було — мав я також з ними до діла. Вони, як такі, що вже перейшли огневий хрест, уважали себе чимсь лішим від інших товаришів, коли хотіли відпочинку, а служби вже не хотіли робити. Мав я доволі прикру одну сцену вечором у Горонді. Винним був тоді десятник П., але великий кандидат на старшину. На мене робив він вражіння „маркіранта“ і, здається, таким лишився аж до кінця. Коли він мав службу, довів до того, що вся ворта поклялася спати і зовсім не думала робити своєї служби. Знаю, що я тоді також не планував над собою. Однак за такі вибухи мені стидно, бо тоді показує людина поправді свою слабу стoorну. І замість над противною стороною бути горою, стаємо тоді самі пареможеними.

Не всілі я подати тут усіх подібних подій, не всілі описати і згадати їх, але всеж таки не тільки були немики, але й млі події. Та вони для посторонніх зовсім нецікаві, тому на них не буду опинятися.

(Лалі буває.)

Трибунал поставив присягам судним запитання, одної щодо злочину державної зради, арт. 97. § 2. к. к., другої щодо проступку з арт. 155. §. 2. к. к. Після наради присягі заперечили перше питання 6 голосами, а potwierdžили 9 голосами друге питання в справі проступку з арт. 155. §. 2. к. к. На підставі цього першого трибунал винісши із Фоминськом кару 2-літню в'язниці.

Дописи.

Загальний Збір фільмів „Сільсько-Господарський“.
В липні 1934 р. відбувся Загальний Збір тутешньої Фільм-С. Г. Зборів, поповнивши годину фільмів: М. Ко-
фін, С. Г. Зборів, секретаріат д-р Д. Марин. Збір
в діяльності збирався голова, секретар і касир о. А.
Левонський з Турки. Інженер контрольною комісією збирав
д-р М. Кондрат. До нової Фільм-С. Г. Зборів
входили: Кондрат, д-р Гай, о. Левонський, д-р Марин
Бенатівський, Шевчик і Павло Контрольна комісія
збирався у Львові: д-р Кондрат, о. Федор
Кучинський. У дискусії проходили всім названі
особи: о. Тустовський з Кондратом, о. Левонський з Шу-
мичем. Платня збирався в інших. Приходив вражало ма-
жористів учасників, яка свідчить про піднесення
сільсько-господарської установи в нинішніх кри-
зових часах! Енергія Фільм-С. Г. Зборів, по-
небажком обійняти організаційною системою не-
залежності і за рік виконає те, краще усіх. Вже
тепер фільм-С. Г. Зборів розширився по інших і ці-
лісний національний будинок, кінотеатр, потасовки соці-
лістичні привнесла людських торговель урештешувати
ринкові ціни! Щастя Боже!

ТУРКА І С.

ЗЛІЩИЧНИНА.

Збори для заснування кружка „Р. Ш.“ в Ново-
сілці Костюковій 19. VI. н. с. відбулися в Костюковій
Костюковій збори в план заснування кружка „Річної
Школи“. На ті збори прибули: Вороненко п. Гораль, ди-
ректор тамешньої школи. Своєю 1-ю, годинною інста-
люючи таку сесію, що вони нескі час були при-
ходили до своїх місць і захопленням слухали його ці-
лісний науку. П. Гораль давши підстави як різний педагог
у вихованні нашого суспільства. В його дивалі не було
ні демагогії, ні еристости, ні шукання себе лише оди-
нораз українського селянина і виховання його на під-
ногу і чесного сина свого народу. За його труду запро-
шави його сесію з широким відкриттям.

О. Б.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

В. Яроміт: „РОСЛИНА ТА П. ЖИТТЯ“. В-во
Самосвіта. Львів 1933. Стр. 34. 16-о.
Микола Максимов: „ВОЛОДАР (Il Principi)“. З іта-
лійської мови переклав Михайло Остромерха. (перек-
лада Д. Донцова). Львів 1933. Книгозбірня „Вісника“
ч. 1. Стр. 134. 16-о.

ЖУРНАЛИ.

„КАТОНИЦЬКА АКЦІЯ“. Вісник Тетевельської
Інституції Католицької Акції греко-лат. церковної про-
відної. Рік I. Ч. I. Львів, вересень 1933.

РІДНА ШКОЛА, ілюстрований ілюстраціями
Львів 19. червня 1934, ч. 12. Р. III. Зміст: Часо-
писи на усагах школи. Ек. (1934): Розмови з сім'я-
ними-літними: Чеснота. — 1-й також Степан Кондрат.
Серед чужих. Святий пророк і папський кооператив. Роз-
мови в житті громадянства. За один місяць фронт.
Радянська мова. Зміст у справі Української Річної
теки ім. С. Петлюки у Львові. Зміст у більшовицько-
му шкільництві. Школа молодіжсько-співпрацьова. До-
магання благодійників. Чужини на високій школі
у Німеччині. Річна добу і школи. Зміст Річної
Школи. Бібліографія. З життя українців на Закарпат-
ті, на Буковині і на чужині. Річні вісти. Шкільні ре-
сультати.

BULLETIN MENSUEL DE RESEIGNEMENTS ECO-
NOMIQUES ET SOCIAUX. Rome 1933. № 5.

„P. VCHOMETRIJA“, kwartalnik poświęcony zagadnie-
niom psychologii stosowanej. Poznań, 1933. № 1. Rok I.

Ширіть наш часопис!

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакції не відповідає.

Театри.

Український Нар. Театр ім. І. Тобіле-
вича, Станіславів:

24. VI. Заїзна Острога.
25. VI. Мазепа, Б. Лепкого.
26. VI. Кооперативський дивовид.

Візити в літні від 0:50—3— год вже
пропадає Український Базар.
Зі Станіславів до Надвірної
і Вороти.

Міський Театр.

Серед, 20. VI. год. 7:30 веч. „Мандри-
на до Варшави“. Абон. 23.
Четвер, 21. VI. год. 7:30 веч. „Манд-
ризна до Варшави“. Абон. 33.

Театр Річності.

Серед, 20. VI. год. 7:30 веч. „Міраж
Ефрос“. Абон. 24.
Четвер, 21. VI. год. 7:30 веч. „Міра-
ж Ефрос“. Абон. 24.

Кіно.

АПОЛЬО: „Іх остання зустріч“.
АТЛАНТИК: „Світ належить до те-
бе“ (Селе Сакаль).

ВАНДА: „Жінка та шпіль“.
КАСІНО: „Пригода опівночі“.
КОЛІСЕН: Нечинце.

КОПЕРНИК: „Чібі“ (віденська коме-
дія), „Бал білих ліжочок“ (із Містегх),
Барту в Польні.

МАРУСЕНЬКА: „Крилате фатум“, ре-
лія „Гуляй душа без контуша“.

МІРАЖ: „Година з тобою“, „Голгоф-
та чесної жінки“.

МУЗА: „Рандеву в Відні“.

ПАЛЯС: „Подружний контракт“ (Габ-
ріє Савісон).

ПАСАЖ: „Червоний віз“.

ПАН: „Шерлок Голмс“, „Чужини ві-
льорізувати“.

СВІТ: „Любка з кабаре“, „Серця
лічно молоді“.

СОНЦЕ: „В тайній службі“ та ревія.
СТИЛЕВ: „Світ без жінки“ і ревія
„Сто потів“.

ХІМЕРА: „Великий хмарок кохання“.

УТІХА: „Грабіння із Марока“ і ревія.

Закордонне радіо.

Серед, 20. червня 1934.

Відень (506,8) 12:00, 17:15 Концерт,
22:30 Фортепіан, Прага (470,2) 19:30 Скрип-
ковий ресіталь, 20:10 Хор, Париж (1649)
20:00 „Люба“ оп. Шарпентієра, Білгород
(439,8) 16:30 Пісочник. Люблина (569,3)
20:00 Спіл, 21:15 Вок. хвістат, Берлін
(356,7) 19:20 Нар. пісн., Кенігсгаузер-

гавзен (1571) 16:35 Спіл, Мінхен (405,4)
12:00 Концерт, Штутгарт (527,6) 17:45
Спіл, 20:30 Оп. жукка, Букарешт (363)
21:00 Спіл, Будапешт (549,5) 17:30 Циг.
жукка, Мільно (368,6) 11:30 13:00 Легка
жукка, 17:10 Камер. концерт, Рим (420,8)
20:45 „Львирей“ ром. опера Каталінія.

Четвер, 21. червня 1934.

Відень (506,8) 11:00 Концерт, 19:35 Оп.
жукка, Братислава (294,8) 15:15 Концерт,
Брно (325,4) 19:35 Давні пісочник, Прага
(470,2) 11:05 Концерт, 14:10 Спіл, 20:45
„Чортів зі Звізона“ оп. Новака, Париж
(1649) 12:30 Концерт, Штрасбург (149,2)
20:30 „Чортівський пир“ оп. Ізюка, Ат-
ланта (331,4) 19:30, 20:20, 21:30 Спіл, Біл-
город (439,8) 12:05, 13:10, 20:00 Концерт,
Берлін (356,7) 16:00 Концерт, 19:00 Моло-
ді композитори, Гайльсберг (391) 19:00
Давні пісн., Мінхен (405,4) 14:20 Солоїсти
(жукка, спіл), 17:20 Камер. жукка, 19:00
„Літо“ ораторія Гайдна (спіл, жукка),
Штутгарт (527,6) 21:00 Концертівський
концерт Г. Пфіннера, Будапешт (549,5)
12:05, 22:35 Циг. жукка, 17:00 Концерт,
20:15 „Мандризна актора“ оп. Фіораватті,
Мільно (368,6) 16:45 Для дітей, 20:45
„Ліля і Шаноні“ оп. Доніцетті, Рим
(420,8) 17:00 Вок.-інстр. концерт, 20:45
Бетовенові твори.

Львівське радіо.

Серед, 20. червня 1934.

6:30—7:25 Ранішня видія, 12:10 Кон-
церт саксонової жукки, 12:04 Дрібні
твори мажористів і органів (гр. п.),
13:20 Скрипка для дітей, 13:45 Музика
з гр. пилт, 14:00 Збіжжя бірка, театр.
репертуар, 14:05 Господарський вістан,
16:00 Пісн. в ані. Тіан (тенор) з гр. п.,
16:15 „Інструменти та голоси в хазі“
(жінки реверсери), 17:00 Для дітей „Ірва
впадає до Іллі“, 17:15 Фортепіан, 17:40
Спіл (Вертгайм, сопран) у супр. форте-
піану, 18:00 Відч. „Книжка та знання“,
18:15 Великі композитори як виконавці
власних творів (гр. п.), 18:45 Організація
нового самоврядування в ремеслі, 18:55
Сільва ревер, 19:00 Всичина та гр. п.,
19:15 Скрипковий ресіталь (Ванц. Кохан-
ський), 19:30, 19:55 Спортівні вістан, 20:00
Вибрані думки, 20:02 Актуальний фейл,
20:12 Легка жукка, хор реверсери Ері-
ліна, 21:12 Вок. інстр. концерт, 22:00 Гу-
мореска: „Сезо спокійне, сезо веселе“,
21:45 Танцюва жукка.

Четвер, 21. червня 1934.

6:30—7:25 Ранішня видія, 12:10 Музи-
ка з гр. пилт, 13:05 Для молодих дітей:
„Варка та шпіль напороти“, 13:20 Фор-
тепіан, відольовчача, саринка (гр. пилт),
14:00 Збіжжя бірка, театр. репертуар,
14:05 Господарський вістан, 16:00 Музика,
пісн., 17:00 Листя та програми, 17:15
Польська нар. жукка, 18:00 Повітря,

Сонце та вода на усагах косметики,
18:15 Анд. „Обов'язок лікаря“ (Пірандела),
19:00 Печина, гр. пилт, 19:15 Фортепі-
анний ресіталь, 19:30, 19:55 Спортівні
вістан, 20:00 Вибрані думки, 20:02 Поет
ресіталь, Жартівник, 21:12 Музика, спіл,
21:02 Для сімейної молоді, 21:12 Вок.-
інстр. концерт, 22:00 Відч. „Субстанція
світа“, 22:15 Музика.

БІРЖА.

ЗБІЖЕ.

Ціни парітас Підольської парітас Львів
від до від до
Пшениця двірсь- 18:25—18:50 19:75—20:00
Пшениця збірна 17:00—17:25 18:50—18:75
Жито односте 13:75—14:00 15:25—15:50
Жито збірна 13:25—13:50 14:75—15:00
Овес двір. немал. 11:25—11:75 16:25—16:75
Овес двірський 13:25—13:75 15:25—15:75
Овес збірний 12:75—13:00 14:75—15:00
Кукурудза краєва 20:00—21:00
Гречка на мліно 18:00—19:00
Крупа голчанка 36:50—37:50

Мука пшенична
збіжжя до 40% 34:00—34:50 37:00—37:50
Мука пшени. 50% 31:00—31:50 34:50—35:00
Мука пшени. 55% 30:50—31:00 34:00—34:50
Мука пшени. 60% 30:25—30:75 33:00—33:50
Мука пшени. 65% 33:00—32:50
Мука пш. разова
до 96% 20:00—20:10 24:50—25:00

М. пш. по пер.
40% д. 10% 27:00—28:50 30:00—30:50
М. пш. по пер.
40% д. 20% 26:00—27:00 28:00—28:50
М. пш. по пер.
50% д. 10% 24:00—24:50 26:50—27:00

М. пш. по пер.
55% д. 5% 24:00—25:00
М. п. по пер.
60% д. 5% 20:50—21:00 22:00—22:50
М. п. по пер.
65% д. 70% 15:00—15:50 17:00—17:50

М. п. по пер.
70% 14:00—14:50
Мука житня І.
кат. до 5% 23:50—24:50 27:00—27:50
Мука житня І. кат.
до 65% 25:00—25:50

Мука житня ІІ. к.
сити до 70% 14:00—14:50 17:00—17:50
Мука житня
разова до 95% 20:00—20:50

Висівки пш. гр. 8:75—9:00
Висівки житні 7:50—7:75 7:75—8:00
Висівки вівнічні 8:00—8:25 9:00—9:50
Крупа жукки гр. 27:00—28:00

Інші курси незмінені.

ГРОШІ

Довар у Львові в приватних оборотах
327,25 зол.
Золото: Додари 891—893, Франки фр.
3470—3520, Лукати 8220—8300, Корони
3650—3720, Рублі 4550—4652.

Срібло: Корони 928, Фльорени 970,

Рублі 120.

У Вацлаві були такі курси: Лондон
2673, Париж 3497, Берлін 20200, Піріс
17116, Амстердам 35935, Прага 2203,
Мільно 4263, Ньюйорк кабелі 529 3/8,
Ньюйорк чеки 529 1/8.

ШНИ „МАСЛОСОЮЗ“.

„Маслосоюз“ повідомляє, що в липні 19
червня н. с. платня кооперативна за:
1 кг. масла пріма десерове 1:90 зол.
1 л. молока 0:13 зол.
1 л. сметани 0:55
1 л. яєць 2:30—2:35

Тенденція на масло, молоко, сметану
та яєць хитла.

Маслосоюз повідомляє, що 20. червня н.
с. платня своїм доставцям за 1 кг. живої
ваги птінці, з якого поділяти птахомисарів
„М. С.“ у Львові (вул. Б. Гаванського 23):

Нормальні курята (пара курят важили
біляше як 1 кг.) за 1 кг. 1:10 зол. Пріби
курята (пара курят важили менше як
1 кг.) за 1 кг. 0:70 зол.

Курі І класа 0:80
ІІ „ 0:60
Тенденція знижувалася. На курят, індиків,
яєць, птінчиків, качок і гусей платня нева.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ГОДИННИКИ напружені прецезійно й де-
шево Домбровський і Розважеский
Львів, Академічна 2. (З провінції прося-
мо поштою) 6/78 4—7

ФОРТЕП'ЯНИ, п'яніно, знамениті у вели-
чній виборі, на ріжні ціни і гарантію
продає, міняє, Ганак, Підсудського 21.
перший поверх. 71/27 1—2

ЯМНА вілла Явріник зараз до виняйну
ціла або почасти. Згодшуватися Д-р
Яремчинин Делатині або на місці в Я-
вріні. 1720 1—2

ПАСІЧНИК шукає праці в пасіці, може
провадити пасіку на власну руку. Іван
Мороз. Медичні. 17-21 1—2

ОГОЛОШЕННЯ

Др. Михайло ЯРЕМЧИШИН
лікар у Делатині, пере-
носить на дніх свою кан-
целярію до Дрогобича.

Найбільша і тому
найдешевша україн-
ська кооперативна

ДРУКАРНЯ „ДІЛО“

виконує в найкоротшому часі
твори, брошури, афіші та всілякі
інші друки. — Ціни дуже низькі.
Адреса Львів, Ринок 10.

Якщо хочете брати участь
у виборах до громадських
рад, то негайно замовте собі

Новий Самоуправний Закон
разом із
виборчою ординацією

д-ра Степана Барана.
Замовляти в Адміністра-
ції „Діло“ Львів, Ринок 10.
Ціна примірника 0:80 зол.
(з почт. пересилкою 0:95 зол.)

Український народ! Памятай, що від Тебе за-
лежить національна свідомість наших братів на
далекому Сході і Заході, тому шлі датки і ла-
рові книжки на адресу Т-ва „Просвіта у Львові“.